BUZAĞILARIN BAKIMI VE BESLENMESİ

Buzağı döneminde iyi bakılan hayvanlar sağlam yapılı olurlar. Çabuk hastalanmazlar. Et ve süt verimleri fazla olur. Damızlık için kullanılacakların verimi yüksek olur.

YENİ DOĞAN BUZAĞI: Yeni doğan buzağı ilgi ve bakım ister. Ağız sütü doğumdan sonra ineğin memesinden gelecek sütün adıdır. Buna kolostrum da denir. Ağız sütü, protein, vitamin, mineral gibi besin maddeleri bakımından çok zengindir. Buzağıya, hastalıklara karşı direnç kazandıran maddeleri de taşır. Doğumdan sonraki ilk 1-2 saat içinde buzağıya mutlaka ağız sütü içirilmelidir. Annesini herhangi bir sebeple ememeyen buzağılara yardımcı olunarak ağız sütü içmeleri sağlanmalıdır. 3-4 gün boyunca ağız sütü içirmeye devam edilmelidir. Buzağı günde 1-2 öğün süt ile beslenmelidir.

Kolostrumun; insan gıdası olarak tüketilmekten daha fazla yavru için kullanılması gerekmektedir.

BUZAĞININ SÜTLE BESLENMESİ: Buzağılar annelerini emmemeye alıştırılmalıdır. Yetiştiricilerimiz iki şekilde buzağı besliyor:

- 1- Elden emzirme
- 2- Tabii emzirme
- 1- ELDEN EMZİRME: Buzağılara süt, annesini doğrudan emerek değil de, emzik takılmış kova ya da normal kovadan içirmelidir. Buna elden emzirme denir.İlk 24 saat buzağı annesini emebilir, sonra ayrılmalıdır. Bazı yetiştiriciler bu süreyi 4 güne kadar uzatıyor, bu da olabilir. Annesinden ayrılan buzağı tabanına bol yataklık serilmiş özel bir bölmeye (tek olarak) alınır.

ILIK VE TEMİZ SÜT SARTTIR

Buzağılara süt verilen kaplar temiz olmalıdır. Süt soğuk olmamalı, vücut sıcaklığına yakın 36-37 derece sıcaklıkta olmalıdır. 30 derecenin altında süt içirilmemelidir.

2- TABİİ EMZİRME: Bazı yetiştiriciler tarafından tercih edilen bir emzirme şeklidir. Sağılan ineğin bir veya iki memesini buzağıya bırakıp, emmesini sağlıyorlar. Buzağı sütten çıkıncaya kadar annesini emmeye devam ediyor. İnek de ancak buzağısını görünce sütünü indirmeye alıştığı için, her sağımda mutlaka buzağısının yanında olmasını istiyor.

Tabii emzirmede ineğin ne kadar süt verdiği anlaşılmadığı gibi, buzağının da ne kadar süt emdiği anlaşılmaz..Anlaşılmasa ne olur? Buzağı fazla süt içerse ishal olur, hastalanır. Az süt içerse zayıflar, hastalanır. Bu ölümcül bir hal alabilir. Sonradan düzelse de bu hayvanın gelişimi zayıf olur. Bunun için suni emzirmenin tercih edilmesi gerekir

SÜTTEN KESME: Buzağılar, günde 700-900 gram kesif yem tüketmeye başlayınca sütten kesilebilirler.

SÜTTEN KESİMDEN SONRA BAKIM VE BESLEME: Sütten kesilen buzağılar, buzağı büyütme padoklarına alınır. Altı aylık oluncaya kadar burada bakılırlar. Buzağı başına yarım ile iki kilo arasında kesif yem ve iyi kaliteli kuru ot verilir. Ayrıca önlerinde devamlı temiz su bulundurulur.

BUZAĞI HASTALANMAMALI

İyi bakılan ve bilgili beslenen buzağı hastalanmaz.Hastalanan buzağı çabucak zayıflar, kuvvetten düşer.Gereğinden çok veya kirli meme başından süt içen buzağı ishal olur. İshal olan buzağıya verilen süt miktarı azaltılır; hatta şiddetli vakalarda süt hiç verilmez. İshalin kayboluşuna bağlı olarak 3-6 öğün sadece su ile hazırlanmış elektrolit solüsyonlar günde buzağı canlı ağırlığının % 10'undan az olmayacak şekilde verilir.

Sadece ilik şekerli ve tuzlu su (4 çay kaşığı tuz, 3 çay kaşığı karbonat, 1/2 fincan toz şeker, 4 litre su) bu karışım buzağılara 36-37 0C' ye kadar ısıtıldıktan sonra içirilmelidir. İshal geçtikten sonra azar azar süt verilmeli, daha sonra verilen süt miktarı artırılmalıdır. Bozuk ve kirli yem yiyen buzağı da ishal olur. Annesinin memesinde hastalık varsa, bu süt de içen buzağıda ishale yol açar. Anne bozuk ve kokuşmuş gıda ile beslenirse onun sütünü içen yavruda yine ishal görülür.

İshal olan buzağıların dışkısı sulu ve lapa kıvamındadır. Genellikle kötü kokuludur, rengi sarı yeşil veya açık sarıdır. Böyle durumlarda yulaf lapası ile 60 gram tebeşir tozu veya 30 gram öğütülmüş odun kömürü içirilebilir. Buzağı ishali, ihmal edilmeyecek çok ciddi bir rahatsızlıktır. İshal yüzünden birçok buzağı ölmekte, ve zararımız çok büyük olmaktadır.

Hava cereyanı hasta eder.

Buzağılar akciğer iltihabına yakalanmamalıdır. Bunun için hayvan **sıcak, nemli ve idrar-dışkı kokusu olmayan bir ahırda ve hava cereyanından uzak olmalıdır.** Hastalanan buzağı (burun akıntısı olan ve hafif öksürmeye başlayan) ılık ve esintisiz bir yere alınmalıdır. Güneş ışınlarının buzağının kemik ve vücut gelişimini olumlu yönde etkilediği unutulmamalıdır. Barınaklar mutlaka yeterince güneş ışığı alabilecek şekilde planlanmalıdır. Böyle bir olanak yoksa buzağılar, uygun mevsimde (ilkbahar ve yaz) her gün dışarıya çıkarılarak güneş ışığından faydalanması sağlanmalıdır. Ayrıca, ileride anlatılacak olan açıkta seyyar buzağı kulübelerinde de buzağı büyütülebilir.